

Hlavní změny v souvislosti s novelizací zákonů Lex Ukrajina VI

od 1.1.2024 a od 1.9.2024

Nejčastější otázky a odpovědi:

1. Na jak dlouho bude dočasná ochrana prodloužena?

Dočasnou ochranu si mohou všichni, kterým končí její platnost 31. 3. 2024 prodloužit do 31. 3. 2025.

2. Jak probíhá prodloužení dočasné ochrany?

Proces prodloužení začíná online registrací na portálu [Тимчасовий захист- frs.gov.cz](https://frs.gov.cz), kterou je nutné provést do 15. 3. 2024. Povinnou součástí online registrace k prodloužení dočasné ochrany je rezervace termínu osobní návštěvy pracoviště Ministerstva vnitra za účelem vyznačení vízového štítku. Druhým krokem je osobní návštěva tohoto pracoviště ve vybraném termínu.

Samostatně se registrují všechny osoby od 15 let. Za osoby mladší 15 let může provést registraci pouze jejich zletilý, oprávněný zástupce.

3. Jaké dokumenty jsou potřebné pro prodloužení dočasné ochrany?

Pro prodloužení dočasné ochrany je nutné mít platný zahraniční pas nebo jiný průkaz totožnosti. Dále je potřeba potvrzení o zajištění ubytování, použijte [formulář pro fyzické osoby](#) pokud vám poskytuje ubytování fyzická osoba, anebo použijte [formulář pro právnické osoby](#) pokud vám ubytování poskytuje právnická osoba. Potvrzení musí být ověřené podpisem. Jiným způsobem potvrzení o ubytování je doložení ověřené kopie nájemní smlouvy (případně originálem), kterou jste uzavřeli s majitelem nemovitosti nebo s oprávněnou osobou, kde bydlíte.

Pokud žijete ve státním humanitárním ubytování, není nutné předkládat potvrzení o zajištění ubytování.

Potvrzení o ubytování je třeba dokládat za každou osobu zvlášť.

Pokud zastupujete osobu mladší 15 let, musíte prokázat vazbu ([Представництво осіб молодших 15 років під час продовження тимчасового захисту - frs.gov.cz](#)), která vás opravňuje k jednání za ni.

4. Co přesně znamená „úředně ověřená kopie“ a „úředně ověřený podpis“?

Úředně ověřeným podpisem – prokazuje, že žadatel listinu před ověřující osobou vlastnoručně podepsal nebo podpis na listině uznal za vlastní.

Úředně ověřenou kopií – prokazuje pouze shodu mezi předloženou kopií a originální listinou. Pravost podpisu neověřuje.

Ověření lze vyřídít nejčastěji na poštách označených logem Czech POINT [Ověřování listin a podpisů- Česká pošta \(ceskaposta.cz\)](#) nebo některých obecních úřadech či u notářů.

5. Kde mohou nově příchozí uprchlíci z Ukrajiny podat žádost o státní humanitární ubytování?

Od 1. 1. 2024 nově příchozí uprchlíci mohou podat žádost o státní humanitární ubytování pouze na Krajském asistenčním centru pomoci Ukrajině v Ostravě (Moravskoslezský kraj) [Крайовий центр допомоги Україні – КАЦПУ | Мораво-Сілезький край \(msk.cz\)](#) během úředních dní: pondělí a středa od 8:00 do 16:00, pátek od 8:00 do 14:00.

Žadatelé o dočasnou ochranu se zajištěným ubytováním podávají žádost na KACPU dle místa pobytu.

6. Kam se obrátit s žádostí o změnu státního humanitárního ubytování?

Od 1. 1. 2024 pro změnu státního humanitárního ubytování kontaktujte nejbližší integrační centrum v místě vašeho pobytu. Více informací naleznete na stránkách [Державне гуманітарне житло з 1 січня 2024 року- frs.gov.cz](#)

7. Za jakých podmínek je možné změnit státní humanitární ubytování?

Změna státního humanitárního ubytování je povolena pouze z vážných důvodů, které vznikly nezávisle na vaší vůli. Například, pokud ubytování nevyhovuje zdravotním potřebám osoby nebo potřebám sociální služby, nebo pokud je třeba žít společně s blízkou rodinou.

8. Kdo má nárok na státní humanitární ubytování po 150 dnech od udělení dočasné ochrany (platnost do 1.9.2024)?

V případě, že patříte do kategorie zranitelných osob a byla vám přiznána humanitární dávka, budete zařazeni do „evidence osob (HUMPO)“, kterým může být státní humanitární ubytování poskytnuto i po uplynutí lhůty 150 dní. K tomu je třeba podávat žádost o humanitární dávku elektronicky každý měsíc.

9. Jaké změny nastanou od 1.9.2024 ve státním humanitárním ubytování?

Od 1.9.2024 se doba nároku na bezplatné státní humanitární ubytování zkrátí na 90 dní od udělení dočasné ochrany a tato změna bude platit i pro zranitelné osoby. Po uplynutí této lhůty nebude nikomu umožněno zůstat v humanitárním ubytování zdarma. Zranitelné osoby, které žijí v humanitárním ubytování déle než 150 dní, už jej nebudou moci od září využívat zdarma – budou muset toto ubytování buď opustit, nebo se dohodnout s ubytovatelem na platbě nájemného.

10. Jaké jsou nové započitatelné náklady na bydlení?

Od 1.1.2024 se zvyšují započitatelné náklady na bydlení pro **zranitelné osoby** [Humanitární dávka- UA \(mpsv.cz\)](#). Pokud bydlíte v bytě evidovaném Ministerstvem práce a sociálních věcí, může být započítáno až 6 000 Kč na osobu a měsíc. Pokud bydlíte v bytě, který není v této evidenci, nebo na ubytovně, může být započítáno až 4 800 Kč na osobu a měsíc.

Částky započitatelných nákladů na bydlení pro **nezranitelné osoby zůstávají stejné**, a to 3 000 Kč v bytě evidovaném a 2 400 Kč na osobu a měsíc při bydlení v neevidovaném bytě nebo jiném ubytování.

Náklady na bydlení jsou zahrnuty v humanitární dávce, kterou je nutné žádat elektronicky každý měsíc.

11. Můžou osoby s dočasnou ochranou i po 1.1.2024 žádat o MOP – mimořádnou okamžitou pomoc?

Od 1. 1. 2024 mohou osoby s dočasnou ochranou požádat o MOP "jiná událost", která je určena pro zvládnutí události, kterou nebylo možné s ohledem na její rozsah předvídat ani jí předejít, v jejímž důsledku je osoba z důvodu nedostatku finančních prostředků ohrožena zejména ztrátou bydlení nebo nezajištěním základních životních potřeb. Lze o ni žádat i opakovaně.

Zůstává možnost požádat o MOP "jednorázový výdaj", kterou lze použít pro úhradu dluhů, které vznikly zranitelným osobám v souvislosti s ubytováním.

Tyto MOP nebudou vstupovat do výpočtu humanitární dávky.

Na MOP nevzniká automaticky nárok. Pokud o MOP požádáte, vždy bude hodnocena vaše celková příjmová, majetková a sociální situace.

12. Jaké jsou změny v humanitární dávce?

Nově mají osoby s dočasnou ochranou povinnost doložit příjmy ze zaměstnání vykonávaného v ČR (např. potvrzením od zaměstnavatele, výplatní páskou). Čestné prohlášení nestačí.

Žadatel o humanitární dávku může mít na účtu zůstatek ve výši dvojnásobku HuD pro každou osobu aniž by to ovlivnilo jeho nárok na tuto dávku.

Příjmy získané z dávek MOP, příspěvky z nadací, fondů, AMIF, UNICEF, stipendia pro studenty na univerzitách se nezapočítávají do příjmů pro výpočet humanitární dávky.

13. Jak se prodlužuje zdravotní pojištění po prodloužení dočasné ochrany?

Po prodloužení dočasné ochrany vám bude také prodlouženo zdravotní pojištění a vystaven "Náhradní průkaz pojištěnce- v papírové podobě A4" s platností odpovídající aktuální lhůtě dočasné ochrany:

- Do 30. 9. 2024, pokud jste získal/a potvrzení od MV ČR o registraci do portálu na prodloužení dočasné ochrany.

- Do 31.3.2025, pokud jste již osobně navštívil/a pracoviště MV ČR a máte nový vízový štítek s prodlouženou dočasnou ochranou.

O nový „Náhradní průkaz pojištěnce“ požádejte pomocí online formuláře (např. u VZP [Продовження медичного страхування \(vzp.cz\)](https://www.vzp.cz)) nebo při osobní návštěvě kteréhokoliv klientského pracoviště vaší pojišťovny.

14. Jaké jsou nové podmínky pro odhlášení z veřejného zdravotního pojištění při výjezdu na Ukrajinu?

V případě, že plánujete od 1.1.2024 odcestovat na Ukrajinu bez vzdání se víza dočasné ochrany, je nutné tuto skutečnost před odjezdem nahlásit zdravotní pojišťovně. Ode dne následujícího po odcestování na Ukrajinu budete mít ukončeno veřejné zdravotní pojištění v ČR z důvodu

dlouhodobého pobytu na Ukrajině (**min. 6 měsíců nepřetržitého pobytu**), a to až do návratu zpět do ČR. V případě, že se vrátíte dříve než za 6 měsíců, musíte uhradit pojistné za celé období, jako by k odhlášení vůbec nedošlo. Nově také není možné podat oznámení o dlouhodobém pobytu mimo ČR zpětně.